

Türkiye'de Çiçek Aşısının Uygulanışının 250. Yılı

Çıkış Tarihi: 1.04.1967

Seri Numarası: 373

Tarih boyunca, ilk çağlardan bu yana bilinen en yıkıcı hastalıklardan biri olan çiçek hastalığı, şimdiye kadar eradike edilebilmiş (dünyadan yok edilebilmiş) olan tek insan hastalığı olma özelliğini de sürdürmektedir. Bu başarının kazanılmasında 1958 yılında, Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından başlatılan “Çiçek Eradikasyon Programı” kapsamında yürütülen kitlesel aşılama kampanyaları etkili olmuştur.

Türkiye’de, başlangıcı Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanan bir süreç boyunca çiçek aşısı üretimi ve uygulaması (Dünya Sağlık Teşkilatı tarafından, 1980 yılında, çiçek hastalığının eradikasyonu ilan edilene dek) kararlı bir şekilde sürdürülmüştür.

Osmanlı İmparatorluğu’nda çiçek aşısının resmi üretim tesisi olan Telkikhane’nin 1892 yılında hizmete girmesinden çok öncesinde, geleneksel yöntemlerle aşı üretimi ve uygulamalarının olduğu bilinmektedir.

III. Ahmet döneminde, 1716-1718 yılları arasında İngiltere Sefiri olarak Türkiye’ye gelen ve bir dönem Edirne’de bulunan Wortley Mantagu’nın eşi Lady Mary Montagu (1689-1762), arkadaşı Miss Sarah Chiswell’e yazdığı mektuplarında; İngiltere’de büyük salgınlara ve ölümlere neden olan çiçek hastalığına karşı Türklerin bir aşı kullanarak hastalığı önlediğinden bahsetmiştir. 1 Nisan 1717 tarihli çiçek aşısı uygulamasından bahsedilen mektup esas alınarak 250. yılında bir hatıra pulu bastırılmıştır.

Pulun tasarımı ise çiçek hastalığı ve aşısı konusunda da değerli araştırmaları ve yayınları olan ünlü tıp tarihçisi Ordinaryus Profesör Doktor A. Süheyl Ünver tarafından yapılmıştır.

Görsel PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü’nün izniyle PTT Pul Müzesi Türk Pulları Arşivinden alınmıştır.